Euroopan unionin
virallinen lehti

FI
L-sarja

2025/1017

27.5.2025

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2025/1017,

annettu 26 päivänä toukokuuta 2025,

Espanjaa koskevista väliaikaisista kiireellisistä toimenpiteistä, jotka poikkeavat tietyistä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 ja komission delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 säännöksistä, vakavista epäsuotuisista sääoloista hedelmä- ja vihannesalalla ja viinialalla aiheutuneiden erityisten ongelmien ratkaisemiseksi

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon jäsenvaltioiden yhteisen maatalouspolitiikan nojalla laadittavien, Euroopan maatalouden tukirahastosta (maataloustukirahasto) ja Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastosta (maaseuturahasto) rahoitettavien strategiasuunnitelmien (YMP:n strategiasuunnitelmat) tukea koskevista säännöistä sekä asetusten (EU) N:o 1305/2013 ja (EU) N:o 1307/2013 kumoamisesta 2 päivänä joulukuuta 2021 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 ([1]) ja erityisesti sen 148 artiklan 1 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Espanjassa Valencian alueella loka- ja marraskuussa 2024 vallinneiden vakavien epäsuotuisien sääolojen vuoksi hedelmien ja vihannesten sekä viinirypäleiden ja viinituotteiden tuotanto sekä tuottajaorganisaatioiden ja viinintuottajien tuotantopotentiaali ja infrastruktuuri ovat kärsineet huomattavia vahinkoja. Korkealla ilmakehässä ollut yksittäinen matalapaine aiheutti tuhoisia äkkitulvia ja rankkasateita, jotka saivat aikaan vakavia vahinkoja alueen hedelmä- ja viinitarhoissa tai jopa tuhosivat niitä. Se aiheutti näin ollen valtavia menetyksiä vuoden 2024 sadolle, minkä lisäksi sen odotetaan vaikuttavan kielteisesti hedelmä- ja vihannesalaan ja viinialaan myös tulevina vuosina. Tuhoisista tulvista ja rankkasateista vuoden 2024 sadolle aiheutuneista vahingoista johtuvien menetysten määräksi arvioidaan 644,6 miljoonaa euroa. Joillekin tuotteille on aiheutunut erityisen suuria vahinkoja. Esimerkiksi manteli- ja hasselpähkinäalan arvioidut menetykset ovat 49,3 miljoonaa euroa, ja tuotantotappioiden odotetaan manteleiden osalta olevan yli 30 prosenttia ja hasselpähkinöiden osalta jopa 50 prosenttia vuonna 2024. Viinitarhoihin kohdistui vakavia vaikutuksia lähes 30 000 hehtaarilla. Lisäksi pahiten kärsineille alueille aiheutuvat kielteiset seuraukset ulottuvat tämän vuoden tuotantoa pidemmälle, sillä myös hedelmätarhojen puita, viinitarhoja ja pysyviä rakenteita on vahingoittunut ja koneita, pengermiä ja kastelujärjestelmiä on tuhoutunut. Nämä vahingot vaikuttavat kyseisten alueiden tulevaan tuotantokapasiteettiin.

(2) Monet hedelmä- ja vihannestuottajat, joihin loka- ja marraskuun 2024 vakavat epäsuotuisat sääolot vaikuttivat voimakkaasti, ovat toimintaohjelmia täytäntöönpanevien hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden jäseniä. Näillä tuottajaorganisaatioilla ja niiden tuottajajäsenillä on ollut lokakuusta 2024 lähtien vaikeuksia täyttää vuoden 2024 ohjelmia koskevat täyttämättä olevat sitoumuksensa ja hoitaa ohjelmiin liittyvät vuotta 2025 koskevat velvoitteensa. Tämän seurauksena joitakin hyväksytyistä interventioista ei ehkä toteuteta, minkä vuoksi osa toimintarahastoista jäisi käyttämättä, ja toisaalta on riski, että tuottajaorganisaatioiden kriisitilanteen hallitsemiseksi toteuttamat toimenpiteet eivät ole unionin rahoituksen osalta tukikelpoisia. Viinintuottajat, joiden viinitarhoihin kohdistui vakavia vaikutuksia, ovat yhtä lailla vaikeassa tilanteessa, koska heiltä tuhoutui vuoden 2024 sato ja lisäksi heidän on ennallistettava vahingoittuneet viinitarhansa ja koko infrastruktuurinsa mahdollisimman pian voidakseen jälleen tuottaa viiniä. Tätä taustaa vasten on tarpeen toteuttaa kiireellisiä toimia tilanteen korjaamiseksi sallimalla jonkin verran joustovaraa toimintaohjelmien täytäntöönpanossa, mikä antaisi tuottajaorganisaatioille mahdollisuuden käyttää toimintarahastojen varoja tarkasti kohdennettuihin interventioihin ja suunnata tehokkaasti unionin rahoitusta uudelleen näiden rahastojen sisällä, sekä viinialan interventioiden toteuttamisessa poikkeamalla – vain siinä määrin kuin se on

([1]) EUVL L 435, 6.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj.

ehdottoman välttämätöntä – tietyistä asetuksen (EU) 2021/2115 mukaisista hedelmä- ja vihannesalan interventioita koskevista säännöksistä sekä komission delegoidussa asetuksessa (EU) 2022/126 ([2]) vahvistetuista investointien korvaamista koskevista säännöistä.

(3) Hyväksytyt tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät voivat asetuksen (EU) 2021/2115 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdan mukaan osana hyväksyttyjä toimintaohjelmiaan toteuttaa interventioita kriisien ehkäisemiseksi ja hallitsemiseksi hedelmä- ja vihannesalalla. Näiden interventioiden tarkoituksena on parantaa tuottajaorganisaatioiden selviytymiskykyä kriisitilanteissa ja auttaa kriisien hallinnassa. Mainitun asetuksen 50 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa säädetään kuitenkin, että enintään kolmannes toimintaohjelman menoista saa liittyä tällaisiin interventioihin, jotta vältetään toimintaohjelmien varojen ylikäyttö yksinomaan kriisinhallintainterventioiden rahoittamiseen. Kun kuitenkin otetaan huomioon loka- ja marraskuun 2024 vakavien epäsuotuisien sääolojen ankarat seuraukset ja niiden hedelmä- ja vihannesalalla aiheuttama suuri tuho, on tarpeen tarjota niistä kärsineille tuottajaorganisaatioille enemmän joustovaraa ja antaa niille mahdollisuus keskittää toimintaohjelmien mukaisia varojaan kriisinhallintainterventioihin, joilla puututaan kyseisten sääolojen seurauksiin. Sen vuoksi mainitun asetuksen 50 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa vahvistettua sääntöä ei pitäisi soveltaa toimintaohjelmiin, jotka maksetaan tai pannaan täytäntöön vuonna 2025 niiden alueiden osalta, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista.

(4) Hyväksyttyjen tuottajaorganisaatioiden ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien on lisäksi voitava suunnata uudelleen varoja, unionin taloudellinen tuki mukaan lukien, toimintarahastonsa sisällä sellaisiin interventioihin, jotka ovat tarpeen loka- ja marraskuun 2024 vakavien epäsuotuisien sääolojen seurauksiin puuttumiseksi. Jotta hyväksytyt tuottajaorganisaatiot ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät voivat näin toimia, on tarpeen korottaa vuosina 2024 ja 2025 asetuksen (EU) 2021/2115 52 artiklan 1 kohdassa vahvistettua unionin taloudellisen tuen rajaa 50 prosentista 70 prosenttiin tosiasiallisesti aiheutuneista menoista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta mainitun asetuksen 51 artiklan soveltamista.

(5) Asetuksen (EU) 2021/2115 58 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan iv alakohdan mukaisesti viinitarhojen tavanomainen uudistaminen, joka koostuu saman rypälelajikkeen istuttamisesta samaa viininviljelymenetelmää noudattaen viiniköynnösten tultua luonnollisen elinkaarensa päähän, ei ole tukikelpoista viinitilojen rakenneuudistusta ja uusiin lajikkeisiin siirtymistä koskevan interventiotyypin puitteissa. Loka- ja marraskuun 2024 vakavien epäsuotuisien sääolojen seurauksena monet Valencian alueella Espanjassa sijaitsevat viinitarhat kuitenkin kärsivät vakavia vahinkoja tai jopa tuhoutuivat kokonaan. Vahingoista kärsineiden viininviljelijöiden tuotantopotentiaalin palauttamiseksi kyseiset viinitarhat on istutettava uudelleen. Uudelleenistuttamisella ei pyritä ensisijaisesti parantamaan viinitilojen hoitotekniikoita vaan ennemminkin ennallistamaan viinitarhat sellaisiksi kuin ne olivat ennen loka- ja marraskuun 2024 vakavia epäsuotuisia sääoloja. Sen vuoksi on aiheellista tukea viininviljelijöitä tässä elpymisprosessissa ja sallia poikkeuksellisesti, että viinitarhojen tavanomainen uudistaminen on tukikelpoista rakenneuudistusta koskevan intervention puitteissa.

(6) Asianmukaisen tuen tarjoamiseksi viininviljelijöille, joilla on kiireellinen tarve ennallistaa viinitarhansa ja palauttaa äkillisesti menetetty tuotantopotentiaalinsa, on tärkeää säätää suuremmasta yhteisrahoitusosuudesta, joka on 80 prosenttia tosiasiallisista kustannuksista, jotka aiheutuvat niiden Espanjan yksilöimien viinitarhojen uudistamisesta, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista, kuten on jo tehty muiden maatalouden tuottokyvyn palauttamiseen tähtäävien unionin interventioiden, erityisesti asetuksen (EU) 2021/2115 73 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdan i alakohdassa tarkoitettujen investointien, osalta. Koska tässä tilanteessa ei ole asianmukaista korvata tulonmenetyksiä vanhojen ja uusien viiniköynnösten samanaikaista esiintymistä koskevan luvan muodossa, on lisäksi tarpeen säätää, että loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista kärsineille tuottajille maksettava korvaus intervention toteuttamisesta johtuvasta tulonmenetyksestä voidaan myöntää ainoastaan taloudellisena korvauksena, jota maksetaan enintään kolme vuotta.

([2]) Komission delegoitu asetus (EU) 2022/126, annettu 7 päivänä joulukuuta 2021, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2021/2115 täydentämisestä lisävaatimuksilla eräille tukitoimityypeille, jotka jäsenvaltiot täsmentävät mainitun asetuksen mukaisissa, vuosia 2023–2027 koskevissa YMP:n strategiasuunnitelmissaan, sekä säännöillä, jotka koskevat hyvää maatalous- ja ympäristökuntoa koskevassa toimenpidevaatimuksessa (GAEC-toimenpidevaatimus) 1 mainittua osuutta (EUVL L 20, 31.1.2022, s. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/126/oj).

(7) Delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 11 artiklan 10 kohdan mukaan investointeja aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, jolle on saatu unionin rahoitustukea, ei saa korvata samanlaisilla omaisuuserillä pysyvyydeltä edellytetyn ajanjakson aikana. Jotta voidaan helpottaa niiden tuottajaorganisaatioiden ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien taloudellisia ja toiminnallisia vaikeuksia, jotka menettivät investointinsa loka- ja marraskuun 2024 vakavien epäsuotuisien sääolojen vuoksi, ja jotta ne voisivat investoida uudelleen aineelliseen ja aineettomaan omaisuuteen, on tarpeen poiketa vuonna 2025 kiellosta korvata investointeja samanlaisilla omaisuuserillä.

(8) Koska on tarpeen toteuttaa välittömiä toimia ja hyväksyä kiireellisesti toimenpiteitä, joilla lievennetään Espanjassa hedelmä- ja vihannesalan tuottajaorganisaatioille ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymille sekä viinintuottajille loka- ja marraskuun 2024 vakavien epäsuotuisien sääolojen vuoksi aiheutuvia vakavia kielteisiä vaikutuksia, tämän asetuksen olisi tultava voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*. Asetuksen (EU) 2021/2115 148 artiklan 3 kohdassa säädetään, että toimenpiteiden voimassaoloaika on enintään 12 kuukautta, joten tätä asetusta olisi sovellettava 12 kuukauden ajan sen voimaantulopäivästä.

(9) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat yhteisen maatalouspolitiikan komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Väliaikaiset poikkeukset asetuksesta (EU) 2021/2115 hedelmä- ja vihannesalan osalta

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 50 artiklan 7 kohdan ensimmäisen alakohdan d alakohdassa säädetään, enimmäismäärää, joka on kolmasosa kokonaismenoista mainitun asetuksen 47 artiklan 2 kohdan f, g ja h alakohdassa tarkoitettuihin interventiotyyppeihin kuuluviin interventioihin, ei sovelleta vuonna 2025 maksettaviin tai täytäntöönpantaviin toimintaohjelmiin alueilla, jotka Espanja on yksilöinyt alueiksi, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista.

2. Asetuksen (EU) 2021/2115 52 artiklan 1 kohdassa vahvistettu enimmäismäärä on 70 prosenttia vuosina 2024 ja 2025 tosiasiallisesti aiheutuneista menoista toimintaohjelmissa, joita panevat täytäntöön ne Espanjan yksilöimät tuottajaorganisaatiot tai tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista.

2 artikla

Väliaikaiset poikkeukset asetuksesta (EU) 2021/2115 viinialan osalta

1. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 58 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan a alakohdan iv alakohdassa säädetään, sallitaan viinitarhojen tavanomainen uudistaminen, joka koostuu saman rypälelajikkeen istuttamisesta samaa viininviljelymenetelmää noudattaen ilman parannuksia viinitilan hoitotekniikoihin, niiden Espanjan yksilöimien viinitarhojen osalta, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista.

2. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 59 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa säädetään, unionin taloudellinen tuki tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun viinitarhojen rakenneuudistukseen saa olla enintään 80 prosenttia niiden Espanjan yksilöimien viinitarhojen rakenneuudistuksen todellisista kustannuksista, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista.

3. Poiketen siitä, mitä asetuksen (EU) 2021/2115 59 artiklan 1 kohdan kolmannessa alakohdassa säädetään, loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista kärsineille tuottajille maksettava korvaus 1 kohdassa tarkoitetun intervention toteuttamisesta johtuvasta tulonmenetyksestä voidaan myöntää ainoastaan taloudellisena korvauksena, jota maksetaan enintään kolme vuotta.

3 artikla

Väliaikainen poikkeus delegoidusta asetuksesta (EU) 2022/126

Poiketen siitä, mitä delegoidun asetuksen (EU) 2022/126 11 artiklan 10 kohdan toisessa alakohdassa säädetään, Espanja voi sallia, että sen yksilöimät tuottajaorganisaatiot, tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymät tai viinintuottajat, jotka ovat kärsineet loka- ja marraskuun 2024 vakavista epäsuotuisista sääoloista, korvaavat investoinnit samanlaisella omaisuuserällä edellyttäen, että alkuperäisten omaisuuserien menetys johtuu kyseisistä sääoloista.

4 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 27 päivään toukokuuta 2026 asti.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 26 päivänä toukokuuta 2025.

Komission puolesta
Puheenjohtaja
Ursula VON DER LEYEN